

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı **İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sezai TEMELLİ
Muş Milletvekili
Grup Başkanvekili

Muş ili, coğrafi konumu ve doğal bitki örtüsü itibariyle mera hayvancılığı için oldukça elverişli bir bölgedir. Günümüzde de doğal beslenme kaynağının temelini oluşturan mera hayvancılığı, bölge ekonomisi için çok önemli bir yere sahiptir.

Ancak son on yılda Muş'ta hayvancılık sektöründe ciddi bir gerileme gözlemlenmektedir. Bu gerilemenin temel sebebi, çiftçi ve hayvan üreticilerinin yeterince desteklenmemesi ve tarımda yanlış politikalaradır.

Geçmişte hayvan aşılarının ücretsiz olarak sağlanması gibi bazı teşvikler varken, günümüzde şap, brusella, şarbon ve küçükbaşta veba gibi hastalıklara karşı yapılan aşilar ücretli hale getirilmiştir. Bu durum, halihazırda gübre, yem ve tarımsal desteklerden mahrum olan üreticilerin maliyet yükünü daha da artırmaktadır.

Gübre, yem ve aşı gibi temel girdilerin ücretli hale gelmesi, üretim maliyetlerini katlanarak artırmaktadır. Bu durum, üreticilerin kar marjını düşürmekte ve sektörden uzaklaşmalarına yol açmaktadır.

Aşı fiyatlarının yüksek olması, üreticileri aşılmaktan kaçınmaya teşvik etmektedir. Bu durum, hayvan hastalıklarının yayılma riskini ve hayvan kayıplarını artırmaktadır.

Maliyetlerin artması ve hayvan hastalıklarının yayılması, hayvancılık üretiminde genel bir düşüşe yol açmaktadır. Bu durum, hem bölgedeki et ve süt ihtiyacını karşılamayı

zorlaştırmakta hem de üreticilerin gelirlerini düşürmektedir. Bölge her anlamda yoksullaşmakta, açlık ve yetersiz beslenme giderek artmaktadır.

Muş'ta hayvancılık sektörünün yeniden canlanması, bölge ekonomisinin kalkınması ve tarımsal çeşitliliğin korunması için kritik önem taşımaktadır. Yetkililerin üreticilere gerekli desteği sağlaması ve sektörün gelişmesi için gerekli yatırımları yapması, Muş'un hayvancılık potansiyelini tam anlamıyla değerlendirmesine imkan verecektir.

Bu bağlamda:

- 1) Son yıllarda Muş'ta hayvancılık sektöründe yaşanan gerilemenin temel sebepleri üzerine bir çalışma yaptınız mı?
- 2) Muş'ta hayvancılık sektörünün yeniden canlanması için acil olarak hangi adımları atmayı planlıyorsunuz?
- 3) Aşı fiyatlarının düşürülmesi için bir çalışmanız var mıdır?
- 4) Üreticilerin aşılamaktan kaçınması hangi riskleri beraberinde getirmektedir? Bu konuda bir çalışma var mı?
- 5) Hayvan hastalıklarının yayılması ve hayvan kayıplarının artmasının önüne nasıl geçmeyi planlıyorsunuz?
- 6) Üreticilere yardımcı olmak için hangi temel girdilerin ücretsiz veya sübvansiyonlu hale getirilmesini bu dönem için planlıyor musunuz?
- 7) Hayvancılık altyapısının geliştirilmesi ve modern tesislerin kurulmasına dair çalışmalarınız söz konusu mu?
- 8) Hayvancılık sektöründeki gelişmelerin bölgedeki istihdamı artırması için çalışmalarınız var mı?